

Alþingi
Erindi nr. P 137/129
komudagur 9.6. 2009

FÉLAG UMHVERFISFRÆÐINGA
Á ÍSLANDI

Félag umhverfisfræðinga á Íslandi
Sólvallagötu 74, 101 Reykjavík

Reykjavík 8. júní 2009

Nefndasvið Alþingis
Umhverfisnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Málefni: Umsögn um 4. mál, frumvarp til laga um breytingu á lögum, nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs.

Félag umhverfisfræðinga á Íslandi (FUMÍ) hefur fengið til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs.

FUMÍ fagnar skýrari lagaramma í kringum úrgangsmál og að skráning á og eftirlit með meðhöndlun úrgangs og flutningi hans milli landa sé aukið. Félagið telur mikilvægt að hugað sé að ferlum er varða út- og innflutning á úrgangi og tryggt sé að vandamál sem upp kunna að koma tengd meðhöndlun og förgun úrgangs sé á höndum aðila í upprunalandi úrgangsins.

Í reglugerð Evrópuþingsins og -ráðsins (EB) nr. 1013/2006, sem umrætt frumvarp byggir á, er kveðið á um aðgang almennings að gögnum um flutning úrgangs en ekki er kveðið á um slíkt í frumvarpinu. FUMÍ saknar ákvæða sem tryggir aðgang almennings að upplýsingum er varða flutning úrgangs milli landa. Forsenda þess að almenningur geti staðið vörð um umhverfi sitt er að hann hafi aðgang að upplýsingum um umhverfismál.

Varðandi einstakar greinar frumvarpsins gerir FUMÍ eftirfarandi athugasemdir:

Um 2. gr.

FUMÍ fagnar aukinni vöktun og skráningu á heildarmagni úrgangs, tegundum úrgangs sem fargað er, hlutfalli endurnýtingar og endurnotkunar og árvissu mati á árangri vöktunarmælinga. Mikilvægt er að viðkomandi ábyrgðaraðilar geti ekki skorast undan því að skila inn upplýsingum af þessu tagi. Slíkar upplýsingar eru forsendur raunhæfrar stefnumótunar í úrgangsmálum og markvissrar vöktunar á stöðu þessara mála á landinu. Sama á við um 3. gr. d-lið (12. gr.).

Um 3. gr. d-lið (15. gr.).

Eftirlit og sýnataka eru mikilvægir liðir við framfylgd laganna og hvetur FUMÍ til þess að nægjanlegt fjármagn sé tryggt svo að viðunandi eftirlit geti farið fram.

Um 3. gr. e-lið (16. gr.).

Gjaldtaka Umhverfisstofnunar við umsýslu, sýnatöku, eftirlit og veitta þjónustu vegna flutnings úrgangs milli landa er í takt við mengunarbótaregluna (PPP). FUMÍ leggur áherslu á að gjaldtaka sem snertir meðhöndlun og förgun úrgangs sé í samræmi við mengunarbótaregluna eins og þegar er kveðið á um í 11. gr. laganna. Um leið vill félagið benda á að fylgja þurfi eftir að gjald fyrir förgun úrgangs standi undir kostnaði við förgun sbr. fyrrnefnda grein laganna.

Um 3. gr. f-lið til h-lið. (17-19. gr.)

Allir þessir liðir eiga það sameiginlegt að tryggja að fjármögnun hamli ekki viðeigandi meðhöndlun á úrgangi. Skýr fjárhagsleg ábyrgð aðila getur komið í veg fyrir að úrgangur, ólöglega fluttur eður ei, dagi uppi og sé ekki meðhöndlaður á viðeigandi hátt.

Um 5. gr. Um l-lið (20. gr.)

Sérstaklega er brýnt að setja ákvæði sem að banna útflutning tiltekins úrgangs til tiltekinnna landa svo að komið sé í veg fyrir þá tilhengingu að flytja úrgang frá iðnvæddum ríkjum til þróunarríkjanna sem hafa mörg hver ekki skýran lagaramma varðandi úrgangsmál. Slíkt getur verið á kostnað umhverfis og íbúa viðkomandi móttökulands. FUMÍ telur að þessi liður mætti vera skýrari í frumvarpinu.

f.h. stjórnar Félags umhverfisfræðinga á Íslandi

Eygerður Margrétardóttir
Sigríður Droplaug Jónsdóttir